

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС
Освітнього компонента – ОК6

Навчальна дисципліна – Рисунок

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП «Образотворче мистецтво»	
Обсяг дисципліни	32 кредити ECTS (960 академічних годин)	
Індивідуальні та (або) групові завдання	графічні роботи, курсова робота	
Форми контролю	I	залік
	II	залік
	III	залік
	IV	залік
	V	залік
	VI	залік
	VII	залік
	VIII	залік

Викладачі:

Горбенко Анатолій Олександрович, професор кафедри образотворчого мистецтва,
ahi_izo@ukr.net

Валюк Юрій Петрович, доцент кафедри образотворчого мистецтва,
yuriy.sm.od@gmail.com

Потужний Микола Дмитрович, доцент кафедри образотворчого мистецтва,
nikolap57@ukr.net

Жижин Д.Ю., доцент кафедри образотворчого мистецтва, dmitriy.art58@gmail.com

Краня Володимир Костянтинівич, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва

Полнобродський Володимир Георгійович, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва, polnobrodsky2010@yandex.ua

Рахубенко Галина Леонідівна, асистент кафедри образотворчого мистецтва, mida74@ukr.net

Божко Євгенія Михайлівна, асистент кафедри образотворчого мистецтва, evgeniy.bozhko1@gmail.com

Спорнік Михайло Васильович, асистент кафедри образотворчого мистецтва, fsemen412@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти набувають: вміння професійного оволодіння технологічними особливостями художніх матеріалів, засобів; уміння користуватися ними в творчій роботі, реалістично відображаючи натуру; поповнювати свої знання, і постійно піклуватися про удосконалення майстерності рисунку.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Анатомічний рисунок, Основи художньої композиції, Перспектива в образотворчому мистецтві.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру

Диференційовані результати навчання:

знати:

- об'єктивні основи реалістичного рисунку;
- методичну послідовність виконання різних видів учбового рисунку;
- стадії будови рисунка голови людини;
- конструктивні, пластичні й анатомічні особливості фігури людини;
- технологічні особливості художніх матеріалів і технік рисунку;

розуміти:

- пластичну характеристика фігури людини.

- вікові особливості зміни голови і фігури людини;
- послідовність ведення рисунка;
- принципи використання академічного рисунку в творчій діяльності різного напрямлення (2D, 3D мистецтво);

вміти:

- користуватися технологічними особливостями художніх матеріалів в творчій роботі;
- передавати вірно будову і характер фігури людини засобами рисунку;
- цілісно сприймати модель, передавати форму, пластичні особливості та конструкцію полу-фігури та фігури людини засобами лінії і тону, спираючись на знання анатомії і послідовне ведіння роботи;
- зображувати вірно полу-фігуру та фігуру людини в різноманітних ракурсах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин	
		практичні	самостійні
Частина I			
1.1	Тема 1. Рисунок гіпсових зліпків частин обличчя (рот, ніс, очі, вухо).	24	18
1.2	Тема 2. Рисунок гіпсової маски (Давид, Аполлон, Венера).	22	18
1.3	Тема 3. Малювання гіпсової голови (Аполлон, Венера, Антіной та ін.).	30	18
1.4	Тема 4. Малювання гіпсової голови з яскраво портретною характеристикою (Вольтер, Луцій Вер, Ніколло даУдзано, Гаттамелат та ін.)	32	18
Частина II			
2.1	Тема 5. Рисунок голови натурника з верхнім лобовим освітленням у класичному статичному русі.	24	18
2.2	Тема 6. Рисунок голови натурника з верхнім лобовим освітленням у динамічному русі.	24	18
2.3	Тема 7. Рисунок голови натурника у складному русі.	24	18
2.4	Тема 8. Рисунок голови натурника у двох ракурсах на форматі А2.	30	18
Частина III			
3.1	Тема 9. Рисунок оголеного натурника з плечовим поясом (анатомічний розбір).	30	15
3.2	Тема 11. Рисунок оголеної пів-фігури натурника з введенням в композицію рук.	30	15
Частина IV			
4.1	Тема 12. Рисунок чоловічої пів-фігури натурника в одязі з введенням в композицію рук.	30	15
4.2	Тема 13. Рисунок жіночої оголеної пів-фігури з руками.	30	15
Частина V			
5.1	Тема 14. Рисунок оголеної жіночої фігури в статичній позі.	30	15
5.2	Тема 15. Рисунок оголеної фігури у складному русі (зі	30	15

	спини).		
Частина VI			
6.1	Тема 16. Рисунок стоячої (з опорою) оголеної жіночої або чоловічої фігури з верхнім контрастним освітленням.	30	15
6.2	Тема 17. Рисунок костюмованої фігури в інтер'єрі м'якими матеріалами.	30	15
Частина VII			
7.1	Тема 18. Рисунок оголеної фігури в інтер'єрі з драпіровками та контрастним освітленням.	30	15
7.2	Тема 19. Оголена жіноча фігура в складному русі.	30	15
Частина VIII			
8.1	Тема 20. Постановка оголеної чоловічої моделі в інтер'єрі (матеріал за вибором студента).	45	30
8.2	Тема 21. Тематична костюмована постановка моделі в інтер'єрі м'якими матеріалами, або матеріалом за вибором студента.	45	30
	Всього	606	354

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Рисунок» складає 60 і 100 балів відповідно і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальн а кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА II			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА III			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА IV			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			

- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА V			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА VI			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА VII			
Графічна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	40	60
Разом		60	100
ЧАСТИНА VIII			
Курсова робота	1	30	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань – перегляд робіт	1	30	60
Разом		60	100

Частина I-VII. З дисципліни передбачено виконання графічних робіт, які включають в себе виконання рисунків та замальовок, закінчених композицій згідно із завданнями на семестр, та на вільну тему за вибором студента. Роботи виконуються графітними, вугільними олівцями, м'якими матеріалами, за вибором студента.

Частина VIII. З дисципліни передбачено виконання курсової роботи, яка складається з практичного завдання. Тематика завдання відповідає тематиці курсу: «Тематична постановка оголеної моделі в інтер'єрі».

В графічних та курсових роботах повинно відобразитись глибоке розуміння форми у просторі, засобів виразності різних художніх матеріалів в класичній академічній освіті образотворчого мистецтва.

Рекомендації щодо виконання робіт вказані в методичних вказівках. [1; 2; 3]

Підсумковий контроль знань проводиться для всіх студентів у вигляді семестрового перегляду академічних, самостійних, графічних робіт. Критерії оцінювання семестрового перегляду: композивання, тоне, колористичне та

конструктивне рішення академічних робіт; якість та кількість виконаних самостійних, графічних та курсових робіт.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Горбенко А. О., Сакалюк В.М., Жижин Д.Ю. Методичні рекомендації до практичних занять «М'які матеріали» (I – IV семестр). – Ред. ОДАБА, 2018 р.
2. Потужний М.Д. Методичні вказівки з рисунку оголеної натури (VII – VIII семестр). – Ред. ОДАБА, 2011 р.
3. Сакалюк В.М., Краня В.К., Чепульська М.Ю. Методичні вказівки до практичних занять «Начерки і замальовки» (V – VI семестр). – Ред ОДАБА, 2018 р.;

Допоміжні джерела інформації

4. Учебный рисунок в Академии художеств. – М.: Изобразительное искусство, 1990;
5. Любитова Е.А. Методические указания по рисунку. Раздел «Рисунок головы человека» для выполнения заданий по теме: «Рисунок черепа человека». – Одесса, ОГАСА, 2011;
6. Никодеми Г.Б. Рисунок. Школа рисунка. М.: Эксмо, 2008.